

▪ KONFERENCIA ▪

PROREŽIMOVÝ/PROTIREŽIMOVÝ HUMOR (1939 – 1989)

▪ **PROGRAM** ▪

6. máj 2026

Zichyho palác, Ventúrska 9, Bratislava

10.00 – 10.30 | Registrácia účastníkov

10.30 – 12.00 | HUMOR A SPOLOČNOSŤ

Moderátor: Adam BIELESZ

Martin CIEL (Filmová a televízna fakulta, Vysoká škola múzických umení, Bratislava)

- **S dovolením, malá prasacina (Nečakaný prípad humoru vo Zvukovom týždenníku filmovej spoločnosti Nástup)**

Tamara JANEČOVÁ (Pedagogická fakulta, Trnavská univerzita, Trnava)

- **Subverzívny charakter a funkcia rusofilstva v satirickom diskurze Janka Jesenského v období Slovenskej republiky (1939 – 1945)**

Juraj KRIŠTOFÍK (Ústav pamäti národa, Bratislava)

- **„Tisovi na hlavu.“ Prejavy vzdoru voči režimu na príklade aktivít obyvateľov podjavorinského regiónu po roku 1939**

Ivan NOCIAR (Haličský vlastivedný spolok Galch, Halič)

- **Proces s Jozefom Tisom a spol. v karikatúrach**

Peter CHORVÁT (Vojenský historický ústav, Bratislava)

- **Život vojenský – život veselý. Armáda na muške kresleného humoru od monarchie po ľudovú demokraciu v Československu**

12.00 – 13.00 | Prestávka

13.00 – 14.15 | VTIPY O ZLATÚ MREŽU

Moderátor: Radoslav RAGAČ

Tomáš ADAMOVIČ, Lubomír MORBACHER (Ústav pamäti národa, Bratislava)

- **Humor a represia vo vyšetrovacích spisoch ŠtB („My vieme, ako ste to mysleli“)**

Ondrej PODOLEC (Ústav pamäti národa, Bratislava)

- **Vtip, ktorý mal uraziť prezidenta (politický vtip ako verbálny delikt počas komunistického režimu)**

Josef HALLA (Ústav pamäti národa, Bratislava)

- **„Aj jedna mucha, ktorá spadne do dobrej hovädzej polievky, znehodnotí celý jej obsah!“ Basa story Jána Ladislava Kalinu**

14.15 – 14.30 | Prestávka

14.30 – 16.00 | FENOMÉN ROHÁČ

Moderátor: Samuel DUŠENKO

Adam BIELESZ (Ústav pamäti národa, Bratislava)

- **Týždenník Roháč v období po okupácii Československa vojskami Varšavskej zmluvy**

Stanislav KAMENČÍK (Stredná odborná škola chemická a Škola umeleckého priemyslu, Hlohovec)

- **Kreslený humor Stana Kochana ako nástroj kritiky moci**

Radoslav RAGAČ (Ústav pamäti národa, Bratislava)

- **Ján Glönda, zakázaný karikaturista**

16.00 – 16.30 | Prestávka

16.30 – 18.00 | HUMOR V UMENÍ

Moderátor: Josef HALLA

Marián KAMENČÍK (Filozofická fakulta, Univerzita sv. Cyrila a Metoda, Trnava)

- **Príliš verní, aby to bola pravda – hyperbola lojality v básnickej tvorbe T. R. Fielda**

Patrik MYSKOVICS (Pedagogická fakulta, Trnavská univerzita, Trnava)

- **Americký nepriateľ v satirickej literatúre obdobia rokov 1948 – 1956**

Ján BUDAJ (niekdajší disident)

- **Humor v disente**

Roman VYKYSALÝ (Múzeum gýča, Kremnica)

- **Kremnické gagy do Nežnej revolúcie**

Jan KALOUS (Ústav pamäti národa, Bratislava; Ústav pre štúdium totalitných režimov, Praha)

- **Luděk Nekuda, televízni Sešlost a jeho potýkání se s komunistickým režimem**

18.00 – 18.30 | OKRÚHLY STÔL – HUMOR POČAS NORMALIZÁCIE

18.30 | Ukončenie konferencie

